

RPD

Auteur: Dr. J. van Donselaar

Notitie nr. 9

Dir. S

Datum: 6-10-1976

Bur. M

Bestemd voor:

Onderzoekberaad

Directie S

Bijlage: 1

Onderwerp: Voorstel tot opdracht van een onderzoek getiteld
"Fundamenteel onderzoek milieudifferentiatie" aan
ir. T.M. de Jong

Doel : Bespreking in het Onderzoekberaad van 12 oktober 1976

Inleiding

Het thema milieudifferentiatie is meer en meer één van de centrale begrippen bij de ruimtelijke ordening geworden. Het blijkt mogelijk en zinvol vele verschijnselen, zelfs op het oog zeer uiteenlopende, vanuit het gezichtspunt van de milieudifferentiatie te benaderen. Deze benadering brengt dan soms geheel nieuwe basale gegevens aan het licht, vaker echter worden bekende gegevens op een nieuwe wijze in een groter verband geplaatst. Wat dit laatste aangaat: de waarde van het begrip milieudifferentiatie heeft overeenkomst met die van cybernetica, indertijd ook een nieuwe gezichtshoek van waaruit bekende gegevens in een nieuwe samenhang gezien konden worden.

Ondanks de waarde van de milieudifferentiatie voor de ruimtelijke ordening, is het begrip nog steeds moeilijk vatbaar. Wij beschikken niet over een duidelijke definitie en al het andere dat nodig is om het met vrucht te hanteren. De behoefte aan een fundamenteel onderzoek wordt al lang gevoeld.

In juni wendde zich tot prof. Wijers de Delftse ingenieur T.M. de Jong. Deze had zich tijdens zijn studie al diepgaand met het probleem van de milieudifferentiatie beziggehouden en wilde daarmee graag doorgaan. Hij had daarbij echter drie wensen:

- hij wilde zijn onderzoek graag toespitsen op de toepassingsmogelijkheden in de praktijk;
- hij wilde zijn onderzoek graag voortzetten in samenspraak met competente belanghebbenden uit zowel de onderzoek- als de planning- als de beleids sfeer;
- hij wilde daar zo mogelijk graag enig geld mee verdienen.

Het leek mogelijk de behoeften van onze dienst en de belangstelling en wensen van de heer De Jong te verenigen door deze een onderzoekopdracht te verstrekken.

Prof. Wijers droeg de behandeling van deze zaak over aan het bureau M. Alras beschikten we daar over stukken en brieven van de heer De Jong, maar door allerlei onvoorziene omstandigheden hadden de nodige gesprekken pas plaats gedurende de afgelopen weken.

Het onderzoekvoorstel dat nu voor ons ligt, is het resultaat van deze gesprekken en is geheel door de heer De Jong zelf opgesteld. Het bureau M staat er geheel achter, hoewel een aantal passages voor een beter begrip wellicht anders geformuleerd hadden kunnen worden. Ik wil graag mijn best doen dit voorstel toe te lichten en te verdedigen.

Het onderzoek

Het onderzoeksvorstel spreekt vrijwel voor zichzelf. Ik wil er slechts enkele aantekeningen bij maken.

- De heer De Jong interpreteert het woord terminologie, zoals gebruikt, op p.3 en op p.10, zeer ruim. Het is duidelijk dat het gaat om het onderscheiden van begrippen en hun onderlinge samenhang en de consequenties die dat voor de terminologie, d.w.z. de naamgeving heeft.
- Hoewel dit in het voorstel niet expliciet ter sprake komt, is De Jong zich ervan bewust dat differentiatie tot stand kan komen door deze rechtstreeks te creëren, maar ook als gevolg van een ontwikkeling voor welke slechts de voorwaarden geschapen zijn.
- In de probleemstelling wordt het eerder omschreven onderscheid tussen structurele en functionele differentiatie niet meer apart genoemd. Beide vormen van differentiatie zijn echter voortdurend in het geding.

De onderzoeker

Ir. T.M. de Jong is 29 jaar. Hij behaalde zijn ingenieursdiploma in Delft in 1976.

In de latere fasen van zijn studieprogramma stonden al zijn bezigheden in het licht van de milieudifferentiatie. Hij spreekt zelf van een obsessie.

Aparte vermelding verdient zijn aandacht voor de sociale ecologie, eerst tijdens een trimester aan de Universiteit van Amsterdam, later in het kader van de Delftse stedenbouwkundige studiegroep "Sociale ecologie".

Een weerslag hiervan vinden we in een aantal ongepubliceerde en gepubliceerde - in Bouwkunde Nieuws - stukken.

Uit zijn geschriften komt De Jong naar voren als een scherpzinnige onderzoeker met een zeer brede belangstelling en kennis en een groot vermogen tot integreren; zijn aanpak en zijn resultaten getuigen van originaliteit en onafhankelijkheid.

De medewerkers van M hebben tijdens de gesprekken de indruk gekregen, dat De Jong de bij uitstek geschikte onderzoeker is voor het aanpakken van de milieudifferentiatie. Ik zou haast zeggen: hij lijkt wel zo goed dat het jammer zou zijn hem te laten schieten.

De kosten

De kosten van het onderzoek bestaan voor het grootste deel uit het salaris voor de onderzoeker. De post reis- en verblijfskosten heeft betrekking op regelmatige bezoeken aan Den Haag als op kosten tijdens de 2e fase van het onderzoek, wanneer ook gesprekken met externe deskundigen gevoerd moeten worden.

Salaris wetenschappelijk onderzoeker

(schaal 112, 2e per.) 9 x (f 2 767 + f 30)

= f 25 173,—

reis- en verblijfskosten

= " 700,—

totaal

= f 25 873,—